

Digitaliserings- og arkiveringspolitik for Roskilde Universitetscenter

Denne digitaliserings- og arkiveringspolitik er vedtaget i Roskilde Universitetscenters direktion 28. august 2008. Politikken er en imødekommelse af de anbefalinger, som er opstillet i "Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities"ⁱ, underskrevet af RUC december 2006, og i "ERC Scientific Council Guidelines for Open Access"ⁱⁱ, underskrevet af Danske Universiteter maj 2008.

RUCs Digitale Arkiv skal:

- Lagre, opbevare og så vidt muligt frit formidle det intellektuelle output globalt, som RUCs forskere og undervisere producerer, som led i deres arbejde på universitetet og i det omfang dette ikke er pålagt hemmeligholdelsesforpligtelse
- Så vidt muligt give adgang for alle til universitetets digitale værker på en brugervenlig måde
- Sikre at RUC-forfatters produktion bevares for eftertiden.

Følgende materiale skal indlemmes i RUCs Digitale Arkiv som tekst-, lyd-, billede- eller programfiler i overensstemmelse med eventuelle udgivers retningslinier og eventuelle (eksterne) medforfatteres tilladelse:

- Bøger og dele af bøger, fx kapitler eller artikler (ved kommerciel udgivelse dog efter aftale, afhængig af copyright)
- Tidsskriftsartikler (herunder også avisartikler og –kronikker) som må lagres efter aftale med evt. forlag, enten i udgivet version eller i pre- eller post-print udgave i overensstemmelse med udgivers retningslinier
- Konferencebidrag fra RUCs egne konferencer: proceedings, artikler, power-points, abstracts etc.
- Konferencebidrag fra eksterne konferencer (enten i udgivet version eller i pre-/post konference udgave i overensstemmelse med konferencens eller forlags/udgivers retningslinier)
- Arbejdsrapporter / working papers, herunder bidrag offentliggjort i RUCs skriftserier
- Doktordisputater og Ph.-d. afhandlinger
- Forskningsrapporter
- Rapporter fra RUCs studerende, såvel på basisstudierne som på overbygningsuddannelserne
- Ikke-tekstuelle forskningspublikationer: lyd/billede, video, datasæt m.v.
- Undervisningsmateriale, hvor underviser selv har copyright

Adgang til lagret materiale i RUCs Digitale Arkiv gives i 3 varianter:

- 1) Hvis ikke andet er angivet, er der adgang for alle overalt i verden, bl.a. via diverse søgemaskiner som fx Google og Yahoo
- 2) I visse tilfælde er der kun adgang for RUC-registrerede brugere (studerende, administrativt- og videnskabeligt personale)
- 3) Kun adgang for forfatterne (der gives dog adgang publikationsdata for alle)

Rettigheder:

Forfatteren råder juridisk set uindskrænket over sit materiale ifølge både dansk og international ophavsret. Denne ret kan imidlertid overdrages helt eller delvist til fx kommercielle forlag eller publicerende videnskabelige selskaber. Det er i praksis det, langt de fleste forskere gør. Når alle rettigheder til fx artikler er overdraget til et forlag, betyder det, at RUC er tvunget til at betale forlaget for, at også RUCs egne forskere og studerende kan få materialet stillet til rådighed.

Det ønskes derfor, at forfattere, når der indgås aftaler med forlagene, har fokus på, at man som rettighedshaver kan bevare retten til:

- At give RUC en ikke-eksklusiv, ikke kommerciel licens til elektronisk at offentliggøre sine videnskabelige publikationer via RUCFORSK
- At kunne eksemplar fremstille publikationerne til brug for forskere og studerende
- At man selv som forfatter får en ikke-eksklusiv, ikke-kommerciel licens til elektronisk at offentliggøre publikationen (artiklen, bogen etc.) via sin egen, instituttets eller universitetets hjemmeside

I praksis lægger de internationale videnskabelige udgivere og forlag normalt ikke særlige restriktioner på lagring/formidling via RUCs forskningsdatabase. Omkring 90 % af de internationale videnskabelige tidsskrifter med peer-review tillader på nuværende tidspunkt parallel formidling af artikler via personlige hjemmesider og institutionelle digitale arkiver (som regel dog i form af pre- eller postedition af den publicerede artikel). De enkelte forlags regler kan variere. Et overblik over de enkelte internationale tidsskrifter og forlags politik på området kan findes enten ved direkte opslag på en tidsskrifttitel i RUCFORSK eller på den officielle liste over forlagsrettigheder, som er samlet af Sherpa/RoMEO-projektet og som ligger frit tilgængeligt på [www](http://www.elsevier.com/locate/roмео)ⁱⁱⁱ. For danske tidsskrifter og forlag gælder særlige regler, som

bør fremgå af den indgåede aftale mellem forfatter og forlag. Roskilde Universitetsbibliotek (RUB) skal efter behov bistå med hjælp til udredning af rettighedsklarering.

Forfatteren registrerer og arkiverer sin publikation i RUCFORSK. Der gives vejledning via punktet Forskningsregistrering på RUBs hjemmeside^{iv}.

Arkiveringen baserer sig juridisk på en ikke-eksklusiv og ikke-kommerciel licens, som RUCs ansatte giver RUC i forbindelse med arkiveringen – licensen er baseret på principperne fra Creative Commons International^v.

Procedure for registrering og arkivering:

Alle publikationer af RUC-forfattere skal registreres i RUCFORSK og alle publikationer, som skal lægges op i digital version, skal lagres/arkiveres i RUCs Digitale Arkiv ved upload igennem RUCFORSK i en simpel og brugervenlig proces. Arkiveringen er på denne måde en integreret del af registreringsforløbet. Det foretrækkes, at der lagres i PDF-format, men dette er ikke obligatorisk og der kan derfor afleveres i originalt format (fx Word).

Såfremt publikationen allerede findes i elektronisk form (i en elektronisk udgave af tidsskrifter eller bøger) skal der også linkes til den officielle publikation i RUCFORSK. Det er således nødvendigt både at have et link til en eventuel officiel udgave (hvor adgang normalt vil være begrænset af abonnementsforhold) og til en digital udgave lagret i RUCs Digitale Arkiv, hvor adgang normalt vil være frit tilgængelig i henhold til forfatterens rettigheder.

Der gives vejledning i registrering og arkivering via punktet Forskningsregistrering på RUBs hjemmeside^{vi}.

Vejledning og support:

Der ydes vejledning og support af RUB, som har ansvaret for drift, vedligeholdelse og udvikling af RUCs forskningsdatabase (RUCFORSK) og RUCs Digitale Arkiv. Forskere, som vedligeholder egne hjemmesider, tilbydes mulighed for at linke til dokumenter, som er lagret i RUCs Digitale Arkiv.

ⁱ Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities: <http://oa.mpg.de/openaccess-berlin/berlindeclaration.html>

ⁱⁱ ERC Scientific Council Guidelines for Open Access: http://erc.europa.eu/pdf/ScC_Guidelines_Open_Access_revised_Dec07_FINAL.pdf

ⁱⁱⁱ Publisher copyright policies & self-archiving: <http://www.sherpa.ac.uk/romeo/>

^{iv} Registrering af publikationer, aktiviteter og projekter http://www.rub.ruc.dk/rub/selvbetjening/index_indberet.php

^v Creative Commons International – Denmark: <http://creativecommons.org/international/dk/>

^{vi} Registrering af publikationer, aktiviteter og projekter http://www.rub.ruc.dk/rub/selvbetjening/index_indberet.php
